

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2853/16-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední zemědělská škola, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Zápská 302
Sídlo	Zápská 302, 250 01 Brandýs n. L. - St. Boleslav
E-mail právnické osoby	szesbranlab@volny.cz
IČ	61388947
Identifikátor	600007731
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Michal Ornst
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Zápská 302, 250 01 Brandýs n. L. - St. Boleslav
Termín inspekční činnosti	6. 12. 2016 – 8. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti škol zapsaných do školského rejstříku podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou a školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým

vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny – výdejny. V rejstříku škol a školských zařízení uvedené poskytování ubytovacích služeb žákům a výchovně vzdělávací činnost nejsou od roku 2011 zajišťovány. Škola se podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) zaměřuje na dva obory středního vzdělání s maturitní zkouškou – Agropodnikání a Ekologie a životní prostředí. V aktuálním školním roce se ve škole vzdělává celkem 148 žáků. Jejich počet v letech 2011 - 2013 klesal (205, 177, 170) a v posledních třech letech je vyrovnaný (pohybuje se kolem 145 žáků). Kapacita je aktuálně naplněna na 59 %. Od školního roku 2015/2016 si žáci v oboru Agropodnikání mohou vybrat zaměření Chov koní. Nabízené služby školní jídelny – výdejny využívá 18 žáků. Škola vzdělává šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Aktuálně vykazuje jednoho cizince bez jazykové bariéry.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dílčí záměry rozvoje školy jsou obsaženy v několika dokumentech. *Dlouhodobý záměr školy 2015* klade důraz na rozvoj materiálních podmínek a naplněnost školy. Částečně se podařilo zlepšit například vybavení didaktickou technikou, která byla v hospitované výuce efektivně využívána. Investiční záměry (např. výstavba tělocvičny, pořízení skleníku či nových dílen) škola projednala se zřizovatelem a ve spolupráci s ním připravuje konkrétní projekty k realizaci. Výrazněji zvýšit počet žáků (zejména u oboru Ekologie a životní prostředí) se škole nedaří. Částečně jsou plněny úkoly v pedagogické oblasti stanovené v *Plánu práce* pro školní rok 2016/2017. Z výuky i znalostí žáků bylo patrné, že vzdělávací obsah je aktualizován zařazováním nových poznatků, nebyly však preferovány metody zvyšující aktivizaci žáků, malá pozornost byla věnována procvičení a upevnění učiva.

Organizační struktura je jednoduchá a účelná, odpovídá charakteru školy a poskytovanému vzdělávání. Ředitel účelně delegoval kompetence spojené s organizací a částečně i kontrolou vzdělávání na svého zástupce a na vedoucího praktického vyučování. Hospitační činnost vykonává ředitel i jeho zástupce, závěry a podněty pro další práci jsou s učiteli projednávány individuálně. Pro podporu rozhodovacích procesů ředitel využívá jako poradní orgány zejména pedagogickou radu a metodické komise. Pedagogická rada projednává důležité pedagogické dokumenty, pravidelně formou podrobného přehledu hodnotí výsledky vzdělávání žáků, ale závěry z tohoto hodnocení ve formě konkrétních opatření formuluje jen výjimečně. Metodické komise se zabývají spíše organizačními aspekty vzdělávání, v některých případech ale i velmi vhodně plněním ŠVP a jejich úpravami, koordinací některých vzdělávacích aktivit (exkurze aj.) nebo přípravou maturitních zkoušek. Z rozhovorů s pedagogy i ze zápisů z jednání poradních orgánů vyplývá, že projednávání konkrétních opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků a vyhodnocování jejich účinnosti není systematické. Dílčí opatření spočívají zejména v důsledném informování rodičů

a jednání s nimi o společném postupu v případě, že žák vykazuje slabý prospěch. Škola také nabízí konzultace, k jejichž využití se ale žáky nedaří motivovat.

Nedostatečná je kontrola vedení povinné dokumentace. Projevilo se to v chybějících údajích ve školní matrice a ve školním řádu, nedostatky v evidenci úrazů a v plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků či nevydáním vnitřního řádu školní jídelny – výdejny. Během inspekční činnosti byly některé nedostatky odstraněny.

ŠVP jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Disponibilní hodiny podporují odborné vzdělávání a vhodně posilují i všeobecně vzdělávací maturitní předměty.

System předávání průběžných informací ve škole je funkční, využíván je nejčastěji osobní kontakt, elektronická komunikace, zhruba jednou měsíčně se také scházejí pedagogové na poradě zaměřené na provozní záležitosti.

V průběhu inspekční činnosti byla ve škole zaznamenána pozitivní atmosféra. Vztahy žáků a pedagogů byly vstřícné. Žákovská samospráva není zřízena, žáci se příležitostně obracují s náměty k chodu školy především na třídní učitele, případně přímo na ředitele školy, který je průběžně řeší. Komunikace s rodiči probíhá kromě pravidelných třídních schůzek individuálně podle potřeby, informace mají k dispozici i prostřednictvím elektronického informačního systému.

Učebny i chodby školy jsou esteticky upravené, udržované, podnětně vyzdobené žákovskými pracemi a výstupy řady projektů. Zemědělský a ekologický charakter školy podtrhují např. přírodniny, květinová výzdoba nebo akvária. Učitelé účelně využívají při výuce digitální učební materiály, škola umožňuje zapůjčení učebnic, což žáci využívají. Materiální podmínky umožňují vzdělávání podle ŠVP.

Škola věnuje pozornost prevenci a omezování rizikových jevů. Tato oblast je zakotvena v základních dokumentech, zejména ve školním řádu. Žáci jsou prokazatelně poučováni o dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZ). Četnost úrazů se nezvyšuje, v průměru byly evidovány dva úrazy za školní rok.

Na financování činnosti školy se podílí více zdrojů. Finanční prostředky ze státního rozpočtu a příspěvek zřizovatele na provoz školy jsou účelně využívány k zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání. Ke zlepšení materiálních podmínek slouží i další finanční zdroje. Pravidelně například škola získává příspěvek od města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, úspěšně se zapojila do projektu EU – peníze středním školám spolufinancovaného z prostředků EU. Škola věnuje oblasti materiálního vybavení pro výuku patřičnou pozornost, průběžně je podle aktuálních finančních možností školy obnovováno vybavení učebními pomůckami.

V rámci hmotného zabezpečení žáků škola zajišťuje jejich stravování ve školní jídelně - výdejně na základě smlouvy o zajištění stravování žáků. Obědy škola dováží z blízké základní školy. Služby v oblasti dietního stravování nejsou aktuálně poskytovány, protože škola neeviduje žádného strávnicka, jehož zdravotní stav by vyžadoval stravování v dietním režimu.

Informování veřejnosti o vzdělávací nabídce probíhá transparentním způsobem při Dnech otevřených dveří, účastí školy na veletrzích vzdělávání či prostřednictvím školních webových stránek. Při přijímání žáků postupuje škola v souladu s právním předpisem.

Oblast výchovného poradenství je zajišťována výchovnou poradkyní, která neabsolvovala specializační studium. Strategie práce se žáky se SVP je roztržštěná a přenesená na jednotlivé třídní učitele, kteří evidují jejich doporučení ze školského poradenského zařízení. Třídní učitelé i výchovná poradkyně seznamují jednotlivé vyučující s uvedenými

doporučeními, není ale zcela systematicky zajištěna kontrola poskytování podpůrných opatření ve výuce. Způsob práce se žáky se SVP má škola sice vypracován, ale spíše formálně, a nedaří se jí tuto strategii důsledně aplikovat v praxi. Výchovná poradkyně zajišťuje zejména oblast kariérového poradenství.

Oblast prevence sociálně patologických jevů je zabezpečována školní metodickou prevencí, která rovněž neabsolvovala specializační studium. Témata z této oblasti souhrnně zpracovaná v Minimálním preventivním programu se současně prolínají učivem řady předmětů. V rámci výuky českého jazyka je nácvik mluveného projevu efektivně zaměřen i na témata z okruhu prevence. Účelná je spolupráce s pražským Prevcentrem, každoročně se žáci účastní besed s protidrogovou tematikou a v poslední době se vedení školy daří zajistit finance i na další tematicky vhodně zaměřené akce. Průběžné sledování případných signálů hlavních očekávaných forem rizikového chování se daří účinně řešit pouze částečně. Výchovné komise se nescházejí, problémy s chováním žáků řeší školní metodická prevence společně s výchovnou poradkyní a třídními učiteli ihned telefonickým informováním rodičů a společným projednáváním dalšího postupu. Rezervy má škola v zajištění promyšlené adaptace žáků prvních ročníků například formou seznamovacích kurzů.

K podpoře činnosti školy přispívají vztahy s partnery (město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, zřizovatel, subjekty, ve kterých probíhá praxe žáků), které vedení školy vhodně rozvíjí a ve kterých jsou žáci rovněž aktivně zapojeni. Svědčí o tom soutěž pro občany i žáky základních škol s ekologickou tematikou či pravidelná účast žáků školy v živém Betlému při vánočním představení. Škola pravidelně spolupracuje se zákonnými zástupci, při škole funguje samostatný právní subjekt Rada rodičů, ředitel vytváří podmínky pro činnost školské rady.

Kvalifikovaný pedagogický sbor tvoří 16 učitelů. Počet specializovaných funkcí odpovídá velikosti školy, studium k výkonu těchto funkcí absolvoval pouze koordinátor environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty. Učitelé při komunikaci reagují v převážné míře citlivě na potřeby jednotlivých žáků.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků netvoří plánovitý a ucelený systém. Pouze část pedagogů se na doporučení vedení školy či z vlastní iniciativy účastní kurzů a seminářů k rozšíření či prohloubení svého vzdělání a odborných znalostí. Na základě hodnocení hospitovaných hodin byla zaznamenána potřeba systematické podpory prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogů v oblastech výukových strategií, didaktických dovedností učitelů, v rozmanitosti používaných metod a forem výuky a společného vzdělávání i v postupech založených na sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Vedení školy se vzdělává podle aktuální nabídky vzdělávacích akcí jak v oblasti manažerských dovedností či aktuálních právních předpisů, tak i v oblasti odborné specializace.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny teoretických všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů byly většinou vedeny frontálním způsobem. Učitelé vždy vhodně pracovali se vstupními znalostmi žáků. Převažující byl věcně správný výklad učitele proložený řízenou komunikací se žáky a ojedinele účelnou prací s textem. Prostřednictvím počítačových prezentací byla vhodně zajištěna názornost výuky. Vyučující se většinou zaměřovali na naplňování vědomostních cílů, učivo odpovídalo ŠVP. Přibližně v polovině hospitovaných hodin byly zdařile rozvíjeny také postojové vzdělávací cíle, v odborných předmětech byli žáci důsledně vedeni např. k uplatňování principů udržitelného rozvoje, integrované ochrany rostlin aj.

Pozitivem bylo systematické využívání mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praktickým životem. Aktivizace žáků problémovými otázkami byla účinná jen částečně, reagovala na ně převážně jen menší a stále stejná skupina žáků. Znalosti žáků zpravidla odpovídaly požadavkům ŠVP, zejména pokud teoretické učivo souviselo s jejich vlastními zkušenostmi, u odborných předmětů hlavně z absolvované odborné praxe. Hodnocení jejich znalostí nebo činnosti nebylo formativní, neposkytovalo jim informace o tom, na co se mají zaměřit a jak mají konkrétně postupovat, aby v učení dosáhli požadovaného pokroku. Minimálně bylo využito sebehodnocení žáků, příležitosti k jejich vzájemnému hodnocení učitelé nevyužili.

Při výuce cizích jazyků vytvářela většina pedagogů pozitivní třídní klima podporující učení, často ale chyběla efektivní interakce mezi učitelem a žáky. Polovina navštívených hodin byla důsledně vedena v cizím jazyce s převahou komunikativní složky. Ve všech sledovaných hodinách byl zaznamenán výrazný výskyt frontální výuky, která byla sice dobře organizačně zvládnutá, ne vždy však efektivní a motivující. Vyučující nezařazovali aktivizující metody s větším motivačním přínosem pro žáky a pro výraznější rozvoj řečových kompetencí.

Praktické vyučování se uskutečňuje formou cvičení, učební a odborné (provozní) praxe (individuální a prázdninové). Kromě zázemí školy je na základě příslušné smlouvy účelně využívána řada pracovišť v několika školních závodech a dále i v partnerských podnicích či organizacích. Systém střídání žáků na jednotlivých pracovištích je promyšlený, umožňuje jim v potřebné šíři získávat praktické dovednosti v souladu se ŠVP. Při volbě pracovišť je vhodně přihlíženo i k zájmu a profesní orientaci žáků. Individuální praxe u oboru Agropodnikání byla hospitována ve třech pracovištích, všude žáci při činnosti i v rozhovorech prokázali, že byli seznámeni s náplní praxe, měli přehled o pracovištích, používali správné a účelné pracovní postupy. Na jejich hodnocení při praxi se účelně podílejí instruktoři v jednotlivých pracovištích, činnost žáků v době inspekční činnosti hodnotili kladně. Při cvičení z odborného předmětu u oboru Ekologie a životní prostředí byly účelně využity dovednostně praktické metody a učební pomůcky včetně moderních digitálních měřicích přístrojů. Praktická výuka vhodně a bezprostředně rozvíjela a upevňovala teoretické poznatky žáků nejen z vyučovaného předmětu, ale i z příbuzných vzdělávacích oblastí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z přehledů hodnocení výsledků vzdělávání žáků v průběhu školního roku 2015/2016 vyplývá, že mezi předměty se slabými průběžnými výsledky patřily jak všeobecně vzdělávací, tak odborné předměty. Na konci uvedeného školního roku z celkového počtu 142 žáků jich v řádném termínu neprospělo 12, tj. 8 %. Opravnou zkoušku konali především žáci oboru Agropodnikání, a to zejména z odborných předmětů. O nižší motivaci žáků školy svědčí skutečnost, že v uvedeném školním roce byl počet žáků s vyznamenáním minimální, ve druhém pololetí se ještě snížil (tři žáci oproti šesti v prvním pololetí).

Průběžné hodnocení obsahuje téměř výhradně sumativní hodnocení (známka z ústního zkoušení, z testů, z písemných prací), formativní hodnocení a jeho motivační funkci učitelé využívají výjimečně. O výrazném zhoršení prospěchu třídní učitel informuje zákonné zástupce telefonicky či písemnou formou.

Absence žáků je srovnatelná s obdobným typem škol, počet neomluvených hodin je nízký (0,6 hodiny za pololetí na žáka). V případě početnější absence, podobně jako při slabém

prospěchu, řeší třídní učitelé tuto situaci ihned, jak individuálně se žákem či jeho zákonnými zástupci, tak ve spolupráci s vedením školy.

Výsledky u maturitních zkoušek ve školním roce 2015/2016 ukazují, že celkově byla úspěšnost školy u maturitních zkoušek v řádném termínu nízká (59 %). Vedení školy sleduje, ale dostatečně systematicky neanalyzuje úroveň výsledků vzdělávání. Chybí přijetí a vyhodnocování konkrétních opatření, jak tyto výsledky zlepšit.

Talent jednotlivých žáků škola podporuje průběžnými soutěžemi (tzv. „poznávačky“ v odborných předmětech), žáci se účastní vědomostních soutěží a soutěží ve finanční gramotnosti. V areálu školy soustavně pečují o včelstvo, čmeláky či bource. Žáci třetích ročníků se dlouhodobě zapojují do projektu Věda má budoucnost ve spolupráci s firmou Bayer.

Uplatnění svých absolventů škola neformálně sleduje (jejich návštěvy ve škole či na maturitních plesech).

Závěry

Hodnocení vývoje

- zlepšení materiálních podmínek (zmodernizována učebna pro environmentální výchovu, modernizace zahrady)
- pokles počtu žáků od minulé inspekce (cca o 30 %)
- zhoršení výsledků u maturitní zkoušky v řádném termínu oproti minulé inspekci
- přetrvává frontální metoda výuky s nižší aktivitou žáků

Silné stránky

- kvalitní zajištění názornosti výuky v odborném vyučování
- dobrá spolupráce se školními závody a partnerskými podniky při uskutečňování praktického vyučování oboru Agropodnikání

Slabé stránky

- další vzdělávání pedagogických pracovníků není plánovité a systematické
- nízká úspěšnost v řádném termínu maturitních zkoušek
- malá pestrost metod a forem výuky
- nevyužívání prvků formativního hodnocení, sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků
- podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou dostatečně uplatňována v praxi

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvýšit využití aktivizačních metod a formativního hodnocení ve výuce
- účelně a častěji využívat skupinové práce žáků, jejich sebehodnocení i vzájemné hodnocení
- zvýšit podíl učitelů zapojených do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na využívání moderních pedagogických metod

- motivovat učitele, kteří vykonávají specializované funkce, k absolvování příslušného specializačního studia

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č. j. OŠMS/5914/2001 ze dne 6. prosince 2001
2. Jmenování do funkce ředitele školy 2012/KUSK ze dne 26. června 2012
3. Rozhodnutí ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení č. j. 153207/2010/KUSK ze dne 3. 12. 2010
4. Školní řád s účinností od 1. 9. 2015 a školní řád platný ke dni inspekce
5. Třídní knihy za školní rok 2015/2016 a 2016/2017
6. Záписy z porad vedení školy 2015/2016, 2016/2017
7. Záписy z jednání pedagogické rady 2015/2016 a 2016/2017
8. Minimální preventivní program na školní rok 2015/2016 a 2016/2017
9. ŠVP 41-41-M/01 Agropodnikání (zaměření Chov koní) s platností od 1. 9. 2015
10. ŠVP 41-41-M/01 Agropodnikání s platností od 1. 9. 2009
11. ŠVP 16-01-M/01 Ekologie a životní prostředí s platností od 1. 9. 2010
12. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2016/2017
13. Plán práce na školní rok 2016/2017
14. Dlouhodobý záměr školy 2015
15. Dokumentace k organizaci učební a provozní praxe v roce 2016/2017
16. Dokumentace žáků se SVP
17. Smlouvy o zajištění praktického vyučování k datu inspekční činnosti - vzorek
18. Organizační řád účinný k datu inspekční činnosti
19. Záписy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
20. Přehledy prospěchu a absence jednotlivých tříd ve školním roce 2015/2016
21. Přehled výsledků maturitních zkoušek ve školním roce 2015/2016
22. Elektronická evidence žáků
23. Dokumentace žáka s IVP (R. V.)
24. Kniha úrazů vedená od školního roku 2003/2004
25. Záznamy o úrazech (dítěte, žáka, studenta) za školní rok 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti
26. Soubor dokladů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (revizní zprávy elektrozařízení, plynového zařízení, spalinových cest, hromosvodů, smlouvy o poskytování poradenských služeb v oblasti BOZP a PO apod.)
27. Doklad o školení BOZP a PO zaměstnanců vč. prezenční listiny ze dne 1. 9. 2016

28. Smlouva o zajištění stravování žáků a pracovníků středních škol uzavřené s Fakultní základní školou s právní subjektivitou, Brandýs nad Labem a dodatek č. 11 k této smlouvě
29. Personální dokumentace – stav k datu inspekční činnosti
30. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2015/2016
31. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2016/2017
32. Doklady o přijímání žáků ve školním roce 2015/2016
33. Inspekční zprávy a protokoly o provedených kontrolách
34. Účetní závěrka sestavená k 31. 1. 2015 a k 30. 9. 2016
35. Přehled transferů, finančních příspěvků a dotací zaslaných PO od 1. 1. do 31. 12. 2015 ze dne 19. 1. 2016 a od 1. 1. do 30. 6. 2016 ze dne 5. 7. 2016
36. Hlavní kniha účetnictví, období 12/2015 a 09/2016
37. Rozbor hospodaření k 30. 6. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Vladimíra Hokešová, školní inspektorka *V. Hokešová, v. r.*

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor *P. Čámský, v. r.*

Ing. Jana Diopová, školní inspektorka *J. Diopová, v. r.*

Mgr. Hana Havelová, školní inspektorka *H. Havelová, v. r.*

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice *D. Drlíková, v. r.*

V Praze dne 4. ledna 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Michal Ornst, ředitel školy

M. Ornst, v. r.

V Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi dne 12. ledna 2017